معنای عبارت ابوعلی فارسی نسبت به قرائت حمزه« الراجح ترک الاخذ به»

یکی از آقایان نوشته‌اند مرحوم طبرسی ذیل آیه «وَاتَّقُوا اللَّهَ الَّذِي تَسَآءَلُونَ بِهِ وَالْأَرْحَامَ»[1] می‌فرمایند قرائت حمزه که جزء قرائت سبعه است، «الراجح ترک الاخذ به»، لذا اگر قرائت متواتری بود بزرگی مثل طبرسی نمی گفتند این قرائت راجح است. پس معلوم می‌شود نزد مرحوم طبرسی متواتر نبوده. و الا دهن کجی به نزول وحی می‌شود. به این صورت نوشته‌اند.

ببینید مرحوم طبرسی اصلاً در کل مجمع رواشان این نیست که انتخاب قرائات کنند و یکی را رد کنند. اینجا هم که ایشان نقل کرده‌اند، قول ابوعلی فارسی را می‌گوید. «قال ابوعلی ....». ابوعلی فارسی هم شاگرد خود ابن مجاهد است. قبلاً اینها را مفصل عرض کرده بودم. ابن جزری می‌گوید اولین کسی که دهن باز کرد به قراء اعتراض کند طبری بود. او هم سیصد و ده وفات کرده. می‌گوید قبل از او اصلاً اینطور نبود. خود ابن مجاهد هم می‌آید ولی جور دیگری است. با طبری فرق می‌کند. ابن مجاهد سه شاگرد مهم دارد که کار کرده‌اند. یکی ابوهاشم است، یکی ابوعلی فارسی است، یکی ابن خالویه است. هر سه این شاگردان ابن مجاهد کتابهای خوبی دارند. اینها بود که در فضای عراق احتجاج با باب کردند. خودشان صریحاً می‌گویند این «ترک الاخذ» یعنی اختیار. نه اینکه «ترک الاخذ» یعنی ترک اصل قرائت. تصریح می‌کنند ما که می‌گوییم این راجح است، یعنی مختار ما در اینجا این است. نه اینکه طوری آن را در کنیم که بالمرة کنار برود. این را تصریح می‌کنند. منظورم این است که مرحوم طبرسی چنین کاری نکرده‌اند. شاید ثلث مطالبی که مرحوم طبرسی در احتجاج می‌آورند از ابوعلی فارسی است. نمی‌دانم کتاب ابن خالویه را نداشتند یا کمتر از او می‌آورند. تحقیق بیشتری می‌خواهد.

---

[1] النساء ۱

بازبینی #2
ایجاد شده 12 ژوئن 2024 11:49:49 توسط ... .
به روزرسانی شده 20 ژوئن 2024 10:31:26 توسط ... .